

КОНРАД ФИАЛКОВСКИ НАЧИН НА КОНТАКТ

Превод от полски: Лина Василева, 1986

chitanka.info

— Тази планета е много странна — каза Анун и погледна към присъстващите на телесъбранието. В перспективата на затвореното пространство Куоп се беше издул като червено кълбо със сложни орнаменти. Анун си помисли, че той, както винаги, заема в канала за връзка двойно повече място от предвиденото. Затова пък Квит от далечната Пси-2407 представляваше едва-едва светеща точка с кротко пулсиращи багри, така че средно двамата заемаха по един стандартен канал. Валтун беше дошъл на срещата в традиционната форма на жителите на Варога и Анун гледаше с удоволствие редицата негови ръкохватки, потреперващи в такта на ритъм, който сам по себе си беше произведение на изкуството. Самият Анун беше приел форма на симетрична чаша, смятана в Галактиката за завършена, стига размерите ѝ да бъдат взети в съответните пропорции.

— Да, тази планета е странна — повтори той, — защото традиционните форми на контакт не дават резултат. Жителите на планетата или изолират нашите пратеници, когато те се опитат да им представят най-трудните, непознати за тях закони на Вселената, или, ако откритието е станало достояние на голям брой местни индивиди, нашият пратеник бива признаван за един от тях и почитан по специален, присъщ за местните жители начин. Следователно, на третата планета на Жълтата звезда VV-5117 ситуацията е парадоксална и без прецедент в историята на галактическите контакти. Ние, напредналите цивилизации, установихме контакт помежду си. Затова пък жителите на тази планета, макар че широко използват резултатите от този контакт (понякога по странен, неочакван за нас, начин — като създават например микрослънце в атмосферата на планетата), нямат нагласата за контакт, нито пък чувството, че принадлежат към галактичната общност. Като се включих към информационните преобразователи и чрез съвместна стимулация на всички тук присъстващи, стигнах до извода, че на тази нетипична планета най-важен е външният вид. Той ще изиграе основна роля при разпознаването и признаването на пратеника му за такъв от страна на местните жители.

— Но нали екзотичните форми — тихо предаде Квит — са недопустими при контактите — съгласно каноните на галактическото поведение. Те предизвикват агресия у развиващите се галактианци, или, което е още по-лошо, пратениците с екзотична форма могат да

станат предмет на култ, което деформира развитието на планетите по все още неизяснен докрай начин, чужд на законите на цялостното им развитие.

— Да, така е — забуча Куоп.

— Има ли други предложения?

В информационните канали настъпи тишина, чуваше се само шумът на галактичния фон.

— Извиках ви тук — прекъсна мълчанието Анун, — защото разработихме в преобразователите метод за контакт. Ръководехме се от следните предпоставки. Първо, трябва да изпълним очакванията на съществата от третата планета по отношение на външния вид. Проведохме задълбочени проучвания и от натрупаната информация получихме данни за това какъв вид очакват те. Второ, като имаме предвид галактичния опит и нашия кодекс на поведение при контакт, решихме да въведем нашия пратеник в статистически най-подходящата среда, чиито представители се интересуват от космическите контакти.

— Ако на тази планета съществува такава среда, това вече е голямо постижение — Валтун изгенерира тези думи, след което се върна към своята генерация на хармонични системи.

— Да, тя съществува — потвърди Анун. — Обаче, както и всичко друго на тази планета, и тя е много странна. По принцип тези представители са разпръснати в различни области на планетата, но от време на време, след съответна размяна на информация, се събират на едно място.

— Нещо като натрупването на животни на едно място в периода на чифтосването — предаде Куоп и сложните орнаменти по неговата повърхност заискриха още по-силно.

— Има някаква прилика, но по принцип не е свързано с това — отвърна Анун.

— Трябва само да открием такъв момент — предаде Квит.

— Според моите наблюдения той приближава. Искам вашето съгласие да използвам нестандартна форма.

— Ще бъде ли това естествената форма на някого от нас? — с надежда в гласа попита Куоп, който бе известен с това, че смяташе естествените форми на своята цивилизация за най-съвършени.

— За съжаление, не — Анун промени формата на чаша, която беше приел (както му бе известно, този жест отговаряше на повдигането на рамене при индивидите, с които искаше да установи контакт). — За съжаление, те не очакват от нас естествени форми. Онова, което те очакват, представлява чудат синтез на тяхната собствена форма и някои заемки от обкръжаващия ги свят на растенията и животните. В крайна сметка се получават много странни конструкции, които нямат прототип в съществуващите галактични цивилизации.

— Тази работа не ми харесва — заяви Валтун, — в нея има зачатъци на култ.

— Виждате ли някакво друго разрешение? — попита Анун и понеже никой не отговори, добави: — Приемам вашето мълчание като съгласие — и се разнесе пръв. Другите също бавно се разнесоха.

Анун започна своето пребиваване на третата планета в конвенционална форма, типична за нейните жители. Той падна във вид на омара на една оживена железопътна гара, където множество индивиди се движеха хаотично. Просто на края на перона за част от секундата се появи още един индивид. Анун дори забеляза учудения поглед на един от тях, но от опит знаеше, че няма основание да се страхува. Нормалният възрастен индивид тук никога не реагираше, ако случайно видеше подобно материализиране. В противен случай други индивиди се заемаха с него така, че не стигаше до контакт.

Този път обаче установяването на контакт беше основна цел на Анун. Затова, без да умува дълго, той се приближи до онзи и на езика, който с голяма вероятност се използваше в географската област, където се намираха, попита:

— Видяхте ли как се материализирах?

— Не искам да се забърквам в нищо — заяви с уплашен поглед той и бързо се отдалечи.

Анун повдигна рамене — този път наистина съществуващи — и се насочи към изхода. С примитивно транспортно средство, което се придвижваше на релси, стигна до сградата, в която се събираха онези, които говореха и пишеха за контакта.

На входа на сградата Анун прие предварително установената форма. От гърба му поникнаха пипала, а ръцете си трансформира така, че да имат по шест пръста. Кожата му позеленя, а очите му заискриха с червен блясък. Промени и формата на ушите си, като ги увеличи и ги заостри отгоре. Облече тялото си със сребрист скафандър и го съоръжи с резервоари и оръжие с близък обхват на действие. Помисли си и за опашка, но се отказа. Тукашните жители биха могли да направят неподходящи асоциации — знаеше за това от изследванията върху техните вярвания.

В очите на първия срещнат индивид Анун забеляза възхищение. Разбра, че е на прав път. Приблужи се до него и рече:

— Аз съм от планетата К-14 според галактическата номенклатура. Бих искал да установя контакт с представители на вашия вид.

— Великолепно — отговори онзи. — Без съмнение вашето превъплъщение е най-сполучливото на Конгреса.

— Но аз искам да установя контакт...

— Делегатите са на горния етаж — прекъсна го. — Аз се занимавам само с организационни въпроси. Заплатихте ли регистрационната вноска?

— Не... — Анун беше удивен.

— Тогава елате с мен — онзи го поведе към едно бюро, зад което седеше момиче. То погледна Анун с интерес.

— Хиляда.

— Хиляда какво?

— Ще заплатите хиляда. Дай материали на господина — обърна се то към младежа до него.

Анун веднага материализира банкнота с номинална стойност хиляда единици, за щастие имаше необходимия образец в информационната си памет.

— Заповядайте, тук са материалите, а в рамките на заплатената сума имате право да видите десет филма. Това е поканата за коктейла. Виждам, че нямате в какво да поставите материалите. Ще ви дам найлонова торбичка.

— Но аз дойдох във връзка с контакта.

— На горния етаж, заповядайте — момичето му връчи торбичката.

С торбичката в ръка Анун се качи на първия етаж. Озова се в просторна, ярко осветена зала. Отнякъде долитаха звуци, за които знаеше, че е музика. Обаче тези образци бяха различни от съхраняваните в неговата информационна памет.

До стените върху масички бяха подредени затвърдители на информация с разноцветни корици. Именно от тях той беше почерпил образците на своята форма в момента. По стените висяха картини, отразяващи странни форми с багри, взети направо от ядрото на Галактиката. Имаше много индивиди. Някои стояха край затвърдителите и картините, разговаряха, други седяха край ниски масички и пиеха разноцветни питиета.

Влизането на Анун направи впечатление на всички. Наобиколиха го и се вторачиха. Най-сетне някои заръкопляскаха. Останалите се присъединиха. Анун разбра, че го бяха приели вече за пратеник и следователно, половината контакт беше вече установен. Тъкмо се гласеше да подхване поздравителната си реч, когато един от стоящите край него се приближи още и попита:

— Коя фирма произвежда тези скафандри? Или вие сам сте си направили всичко?

— Аз сам, но дойдох тук във връзка с контакта.

— Чудесно — зарадва се събеседникът му. — В продукцията на моята фирма не влизат такива неща, но ако производството не е прекалено скъпо, този костюм би предизвикал фурор. Имате ли патент за него?

— Не.

— Тогава веднага го патентовайте и ми се обадете. Ето визитната ми картичка.

Анун пусна картичката в найлоновата торбичка. През това време останалите деликатно, ненатрапчиво пипаха скафандъра. Някой докосна пипалцата.

— Нагрятата пластмаса — чу Анун.

— В последно време техническият прогрес се наблюдава във всички области, дори в тази — чу след малко.

От опита си с индивиди от този вид Анун знаеше, че освен речите, разговорът с тълпа е безпредметен. Случаят за произнасяне на реч беше пропуснат, сега всички се трупаха около него и крещяха, прекъсвайки се взаимно. Затова той реши да си избере от тълпата един

представител, с когото би могъл да установи контакт. Предпочете един по-възрастен индивид, който стоеше настрана. Анун знаеше, че според традициите на тукашния вид именно по-възрастните индивиди имат по-голям авторитет при решаване на различни проблеми. Приблужи се до него.

— Бих искал да говоря с вас по въпроса за контакта — каза Анун.

Онзи го погледна учудено:

— И затова ли устроихте цялото това представление? На вас, младите, ви се струва, че фантастиката е нещо като цирк в Космоса. А тя е сериозно нещо. Ако ТЕ долетят, не друг, а само ние ще може да установим контакт с ТЯХ.

— Аз дойдох именно с тази цел — зарадва се Анун.

— Моля ви, спрете тези глупави шеги — заяви онзи, обърна се и се отдалечи.

— Нищо не разбирам...

— Много просто — рече някой до него. — С костюма си вие пародирате героите от книгите на този автор. Той се обиди. Нищо чудно, че не иска да разговаря с вас.

— А вие?

— Аз ли? Аз съм от телевизията. Мога да ви използвам в нашата програма, но не ви гарантирам хонорар. Тя ще бъде само репортаж от Конгреса, без индивидуални участия.

— Но аз искам да говоря за контакта!

— Списъкът на изказващите се е вече установен, така че въпреки този костюм няма да ви включат.

— Вие наистина ли сте от ТАМ? — изрече тих глас зад Анун.

Той се обърна. Пред него стоеше младеж, навярно ученик, който се изчерви, когато Анун го погледна.

— И как е ТАМ? — попита.

Анун не беше подготвен за такъв въпрос.

— Другояче.

— Какво значи това, по-добре ли?

— Просто другояче.

— Вие от ТАМ ли сте? — висок, плешив мъж с побеляла брада дръпна Анун за ръката, измъкна го от тълпата и го отведе до прозореца.

— Вие наистина ли сте от ТАМ? — повтори. — Знаете ли, аз също съм от ТАМ. Само че аз наистина.

— А вие мислите, че аз не съм наистина?

— Ако наистина бяхте от ТАМ, нямаше да се облечете така странно. Хората от ТАМ, от бъдещето, не бива да се различават от нас тук. Това би променило тяхното настояще. „Парадоксът на дядото“, нали разбирате.

— Не.

— Много просто. Вие сте от бъдещето, разбира се, по отношение на нашето настояще. Пренасяте се тук и убивате своя дядо.

— Защо?

— Не ми пречете. Това е мисловен експеримент. Значи, убивате го и се връщате в бъдещето. И какво се оказва? Нямаме нито баща, нито майка и изобщо не сте се родили.

— Аз не съм се раждал.

— Как така?

— Е, поне не в тукашния смисъл.

— Вие май се шегувате.

— Нищо подобно. Наистина търся контакт.

— А, разбирам... Правите един от тестовете по телевизията...

— Ами да — намеси се някой от страни. — Самият аз гледах скоро по телевизията нещо такова. Бяха турнали там един с въдица в центъра на града, над канализационния отвор, а на въдицата му прикрепили шаран. И като го изтегли, всички сеирджии го питаха често ли лови риба на това място, а ония от телевизията само снимали със скрита камера и записвали кой какво говори. Бяха снимали и един мой колега. И до днес всички го майтапят...

Човекът с бялата брада вече не стоеше край Анун. Останалите също се отдръпнаха и заговориха помежду си, все едно че го нямаше. Той премина през залата и стигна до една открената врата, зад която беше тъмно. Разбра, че там прожектират филмите. До вратата едно момиче проверяваше билетите. Погледна Анун любопитно. Тогава той реши да убеди поне него и се мушна през тясната пролука, през която не би могъл да се промуши нито един човек.

Намери се в залата. На екрана се срутваха планини, разрушавани от атомен огън, а от високоговорителите се носеше грохотът на взривовете. Анун изчака една минута в тъмното и вече си мислеше, че

момичето няма да реагира. Грешеше. То откряна вратата и докосна ръката му:

— Не ми показайте билета си...

Той излезе от кинозалата и за първи път се усъмни. Разбра, че трябва да направи нещо, което да ги убеди, тях всички, които са събрани тук. Замисли се какво ли още могат да очакват от него, какво според техните представи вършат пришълците от ТАМ и само след миг взе решение. Застане в средата на залата. Всички се отдръпнаха от пътя му. Анун свали от рамото си генератора на парализиращи лъчи, които само зашеметяваха за кратко време. Знаеше, че според представите на местните жители това е най-популярното оръжие на космическите пришълци. Като го проектираше мислено в момента, в който го сваляше от рамото си, той реши, че ще стреля с интензивен син лъч. Когато насочи оръжието си към тях, всички замлъкнаха.

Анун натисна спусъка и със своето характерно съскане, взето от най-добрите образци на тукашните представи, сините лъчи повалиха на пода всички, които срещнаха на пътя си. Той движеше оръдието в полукръг и след като всички, попаднали в обсега на действието му, се строполиха на пода неподвижно, Анун погледна останалите. Повечето се бяха разбягали и струпали край стените. Анун тръгна към тях и изведнъж му стана ясно, че те се страхуват.

— Аз съм от ТАМ — изрече той със силен глас.

— Бандит, побъркан, луд човек! — врецеше някой иззад масичката със затвърдителя.

— Тихо, той ще ни убие! — извика една жена.

Анун разбра, че никакъв контакт няма да има. Тръгна бавно към стълбището. Почти беше стигнал до стъпалата, когато забеляза някакъв младеж да се насочва към него, сграбчил с две ръце стол. Анун направи последно усилие да ги убеди. Обхвана стола с пипалата си и го изтръгна от ръцете на младежа. Той падна, преобръщайки се:

— Ей... Какви са тези номера...

Анун тръгна по стълбите надолу. Едва когато слезе, го догони нечий вик:

— След него! Дръжте го!

Той излезе на улицата и зад първото дърво прие вида на типичен жител на планетата.

И тогава чу детски глас:

— Мамо, този чичко беше марсианец, а сега пак стана нормален човек!

— Ш-т-т! Тихо! Ако говориш такива неща, няма да ти позволявам да гледаш телевизия! Извинявайте — обърна се тя към Анун.

Той видя как единственият индивид, с който би могъл да установи контакт, беше откаран в количка, блъскана от друг, възрастен индивид.

— Но, мамо, аз наистина го видях — настояваше детето, а лицето му се изкриви от плачлива гримаса.

И на Анун му се плачеше. Но той само се обърна и бавно тръгна към мястото, откъдето преди миг излезе в друг вид. Реши да наблюдава преследването на другия от местните жители. В случая тяхната реакция беше мигновена и безпогрешна.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
9/1986 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.